

[Udenrigsministeren]

ikke for hr. Mølgaard nogen hemmelighed, at der i EF-samarbejdet har udviklet sig det, vi kalder EPS, det europæiske politiske samarbejde, hvor udenrigsministre ikke på grundlag af Römtraktaten, men hvor udenrigsministrene repræsenterende de ni EF-lande snakker sammen og konsulterer hinanden og også dér, hvor enighed kan opnås blandt alle ni, giver sig til kende i internationale anliggender. Det har tidligere været tilfældet med Mellemøsten. Det er tilfældet, når det drejer sig om Konferencen om Sikkerhed og Samarbejde i Europa, og det drejer sig altså i dette tilfælde om en holdning til det, der er sket om Sakharov.

Jeg vil godt sige – og det bliver både et svar til hr. Mølgaard og et svar til hr. Arne Melchior – at efter min bedste overbevisning vil virkningen af en protest over for Sovjetunionen have større effekt, hvis der er tale om en samlet optræden fra de ni EF-lande, end hvis hvert enkelt medlemsland nøjedes med at give sin mening til kende. Det, som vi oplever i denne tid, det er, at man i kølvandet af begivenhederne i Afghanistan har forsøgt på forskellig måde at sætte en kile ind imellem vestlige lande. Jeg mener, at det er en styrke, hver gang man kan demonstrere en fornøden samklang og koordination og enighed om holdningerne til de alvorlige problemer, og derfor skal mit svar til hr. Arne Melchior være, at jeg altså finder en større effekt ved den anvendte fremgangsmåde, hvortil kommer, at vi jo altså som andre lande også bilateralt har reageret over for begivenhederne omkring Andrej Sakharov.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 318

2) Til udenrigsministeren af:

Bolvig (RV):

»Kan ministeren bekræfte, at den danske regering var informeret om den sovjetiske invasion i Afghanistan, uger før den fandt sted?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge oplysninger i Aalborg Stiftstidende var den vestlige verdens regeringer af efterretningstjenesterne informeret om den sovjet-

tiske invasion i Afghanistan, uger før den fandt sted.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg kan svare hr. Bolvig, at regeringen ikke var informeret om den sovjetiske invasion i Afghanistan forud for dens gennemførelse.

Derimod har regeringen gennem længere tid været bekendt med Sovjetunionens bestræbelser på at sikre sig fodfæste i landet, som der blev skabt mulighed for med den såkaldte aprilrevolution i 1978. Inden for NATO har det yderligere været klart erkendt, at man altid måtte regne med muligheden af, at Sovjetunionen i givet fald ville være indstillet på at benytte militære magtmidler for at nå sine mål, i det mindste i områder, hvor dette ikke ville indebære en umiddelbar konfrontation med USA.

Jeg tror dog ikke, at nogen helt havde forudset et så massivt skridt militært set som det, vi har oplevet i Afghanistan, og hvis uheldige indvirkning på afspændingen måtte være åbenbar for Moskva.

Bolvig (RV):

Jeg er overordentlig glad for udenrigsministerens svar, men så forstår jeg ikke, at udenrigsministeren ikke havde meddelt Aalborg Stiftstidende dette, således at man ikke havde fået rygtedannelser om, at Danmark var informeret uger før den uhyggelige invasion i Afghanistan. Vil udenrigsministeren være i stand til at informere mig om, hvorvidt kredse i NATO eller USA var informeret i forvejen, for de samme rygter har man jo hørt fra USA? Endelig vil jeg gerne spørge udenrigsministeren: mener ministeren på baggrund af, hvad der er sket, at de vestlige efterretningstjenester åbenlyst dermed har svigtet, for hvad vi hidtil har haft kendskab til, er, at satellitovervågning jo skulle have været i stand til at konstatere en åbenbart stor og massiv sovjetisk opbygning omkring Afghanistan. Og derfor kan man let få det indtryk, at efterretningstjenesterne har svigtet, når man ikke vidste noget på forhånd.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg vil som andre medlemmer af regeringen meget gerne stå til rådighed for pressen i den udstrækning, det tidsmæssigt er muligt. Men det er jo ofte sådan, at man ikke kan